

17. červen je dnem boje proti suchu a rozšiřování pouští

17.6.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

17. červen je již tradiční připomínkou Světového dne boje proti suchu a rozšiřování pouští. V roce 1995 jej zavedla Organizace spojených národů s cílem upozorňovat svět na přetrvávající problém sucha a degradace půdy v ohrožených oblastech. Letošní osvětová kampaň, jejímž tématem je „Obnovit půdu. Nastartovat příležitosti“ (Restore the land. Unlock the opportunities), se zaměřuje na jednu z nejnaléhavějších globálních výzev: obnovu 1,5 miliardy hektarů degradované půdy a nastartování ekonomiky obnovy půdy v hodnotě bilionu dolarů do roku 2030. Obnova samotných základů přírody - tedy půdy - může vytvořit pracovní místa, zvýšit zabezpečení potravinami a vodou, podpořit opatření v oblasti klimatu a zvýšit ekonomickou odolnost.

Obnova půdy je důležitá, protože více než polovina světového hrubého domácího produktu závisí na zdravých ekosystémech. Přesto dochází každým rokem k degradaci půdy o rozloze Egypta, což způsobuje ztrátu biologické rozmanitosti, zvyšuje riziko sucha a vede k vysídlování komunit. Důsledky jsou globální - od rostoucích cen potravin po nestabilitu a migraci. Obnova půdy však může tyto nežádoucí trendy obrátit. Podle sekretariátu Úmluvy OSN o boji proti desertifikaci přináší každý dolar investovaný do obnovy půdy výnosy ve výši 7 až 30 USD. Obnova půdy zvyšuje její produktivitu, posiluje vodní cykly a podporuje miliony zdrojů obživy na venkově.

„V posledních letech se sucho stává celosvětovým problémem a potýká se s ním i Česká republika. Dlouhodobé sucho způsobuje změna klimatu, ale za dopady v krajině mnohdy zodpovídá také člověk svým působením. Na Ministerstvu životního prostředí proto usilujeme o přístup k řešení dlouhodobého sucha, protože si uvědomujeme, že se jedná o komplexní problematiku, kterou je potřeba řešit,“ říká ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL) a vysvětluje: „Je potřeba v naší krajině zadržovat vodu a navracet do ní biodiverzitu. Dlouhodobě podporujeme opatření, která negativní dopady sucha a nedostatku vody zmírňují, a to jak z národních, tak evropských finančních prostředků. Například na opatření ve volné krajině jako jsou revitalizace vodních toků, obnova mokřadů, péče o lesy, protipovodňová opatření, zadržování vody v krajině a podpora biodiverzity mohou nejen domácnosti, ale i obce, podnikatelé nebo nevládní organizace využít finanční podpory z aktuálního Operačního programu Životní prostředí, který má až do roku 2027 k dispozici téměř 5,4 miliardy korun, z nichž se aktuálně realizují projekty za zhruba 3,4 miliardy korun. Zásadní je také podpora výsadby krajinných prvků na zemědělské půdě. Na výsadbu stromů, keřů, remízků a dalších dalo MŽP 800 milionů korun a 100 milionů korun dalo na údržbu stávajících krajinných prvků. Právě tato opatření významně zvyšují odolnost půdy vůči suchu a degradaci půdy.“

Na tvorbu, obnovu či péči o přírodě blízké vodní a vegetační krajinné prvky nebo na revitalizaci a renaturaci vodních toků a niv poskytuje Ministerstvo životního prostředí finanční podporu v rámci Operačního programu Životní prostředí 2021-2027, Národního programu Životní prostředí, Národního plánu obnovy-Podpora obnovy přirozených funkcí krajiny nebo Programu péče o krajinu.

Úmluva OSN o boji proti desertifikaci, sjednaná v roce 1994, je celosvětovou mezinárodní smlouvou pro ochranu půdy před degradací a zmírňování dopadů velkého sucha. Zapojeno je v ní aktuálně 197 smluvních stran (196 států a jako celek i Evropská unie). Úmluva pamatuje také na region střední a východní Evropy, jehož specifické podmínky, jako je ohroženost vodní a větrnou erozí či znečištění půd chemickými látkami, řeší příloha V této úmluvy, platná od roku 2001. Česká republika

přistoupila k úmluvě v roce 2000 a podílí se tak na celosvětové úrovni na hledání způsobů, jak zmírňovat dopady sucha a jak předcházet degradaci půdy v ohrožených oblastech.

Odkaz na aktuální stránky úmluvy věnované Světovému dni boje proti suchu a desertifikaci 2025: Desertification and Drought Day 2025 | UNCCD

Veronika Krejčí & Tiskové oddělení MŽP

tel.: 267 122 835 nebo 267 122 058

e-mail: tiskove@mzp.gov.cz

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/17-cerven-je-dnem-boje-proti-suchu-a>